

Sygn. akt III APz 7/13

POSTANOWIENIE

Dnia **16 lipca 2013** r.

Sąd Apelacyjny w Rzeszowie, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie następującym:

	Przewodniczący:	SSA Mirosław Szwagierczak
	Sędziowie:	SSA Alicja Podczaska
		SSA Roman Skrzypek

po rozpoznaniu w dniu **16 lipca 2013r.**

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa **M. P.**

przeciwko **Klubowi Sportowemu (...) S.A.**

o zapłatę

po rozpoznaniu **zażalenia pozwanego Klubu Sportowego (...) S.A. w R.**

na postanowienie **Sądu Okręgowego w Rzeszowie**

z dnia **10 maja 2013 r.** sygn. akt **IV P 5/13**

p o s t a n a w i a:

o d d a l i ć zażalenie.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 10 maja 2013 r. Sąd Okręgowy oddalił wniosek pozwanej (...) S.A. w R. o przywrócenie terminu do wniesienia sprzeciwu od nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym wydane przez Sąd Okręgowy w Rzeszowie w dniu 11 marca 2013 r. sygn. akt IV P 5/13 oraz odrzucił sprzeciw pozwanej od tego nakazu z dnia 11 marca 2013 r.

W uzasadnieniu tego orzeczenia Sąd Okręgowy stwierdza, że w dniu 11 marca 2013 r. Sąd Okręgowy w Rzeszowie w sprawie z powództwa M. P. wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym skierowany przeciwko stronie pozwanej (...) S.A. w organizacji w R.. W dniu 13 marca 2013 r. nakaz zapłaty został wysłany za pośrednictwem Poczty Polskiej od strony pozwanej i wobec nieobecności adresata dwukrotnie awizowany tj. dnia 15 marca 2013 r. i następnie dnia 25 marca 2013 r. Wobec nieodebrania przesyłki przez adresata została ona zwrócona do Sądu Okręgowego w dniu 5 kwietnia 2013 r. W dniu 8 kwietnia 2013 r. Sąd podjął jeszcze dodatkową próbę doręczenia nakazu zapłaty stronie pozwanej za pośrednictwem woźnego sądowego – lecz bezskutecznie. Wobec powyższego Sąd uznał przesyłkę

za skutecznie doręczoną z dniem 2 kwietnia 2013 r. w trybie art. 139 § 1 i 3 kpc zwłaszcza, że potwierdził się podany przez powoda adres siedziby strony pozwanej we wpisie do KRS.

W okolicznościach niniejszej sprawy Sąd uznał doręczenie za skuteczne w trybie art. 139 § 1 kpc. Zgodnie z tym przepisem pismo składa się w placówce pocztowej, a zawiadomienie o tym (awizo) umieszcza się w drzwiach mieszkania lub w oddawczej skrzynce pocztowej (z pouczeniem o terminie odbioru). Jeżeli adresat nie odbierze pisma w ciągu 7 dni, po upływie tego terminu następuje powtórna próba zawiadomienia. Pozostawienie zawiadomienia o miejscu złożenia pisma w sposób przewidziany w art. 139 § 1 uzasadnia przyjęcie domniemania faktycznego, że zawiadomienie to dotarło do adresata najpóźniej z dniem ustania przyczyny, która uniemożliwiała doręczenie zwykle (postanowienie SN z dnia 14 lutego 2002 r. V CZ 14/02, LEX Nr 53919). Data doręczenia pisma sądowego w wypadku przewidzianym w art. 139 § 1 kpc jest datą, w której upłynął termin do odbioru złożonego pisma w oddawczym urzędzie pocztowym, jeżeli przed upływem tego terminu adresat nie zgłosił się po odbiór. Dwukrotnie wysłanie i awizowanie przesyłki zawierającej odpis wyroku z uzasadnieniem stanowi spełnienie wymagania skuteczności doręczania pism sądowych przez pocztę i zapewnia realizację konstytucyjnej zasady prawa do sądu (uchwała siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 1971 r. III CZP 10/71, OSNCP 1971/11/187, mająca moc zasady prawnej; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 28 września 2004 r. II UZ 43/04 – OSNP 2005/9/131; postanowienie SA w Szczecinie z dnia 26 maja 2008 r. III APa 19/07, LEX Nr 468589; postanowienie SN z dnia 2 lipca 2009 r., II UZ 20/09, LEX Nr 533108; postanowienie SN z dnia 9 lipca 2009 r.

II PZP 3/09, LEX Nr 519963).

Mając powyższe na względzie Sąd I instancji nie znalazł podstaw do przywrócenia terminu do złożenia sprzeciwu (art. 168 § 1 kpc), a w konsekwencji odrzucił sprzeciw, jako spóźniony (art. 504 § 1 kpc).

Niniejsze postanowienie zaskarżyła w całości – działając przez profesjonalnego pełnomocnika – strona pozwana zarzucając naruszenie:

1/ art. 227 kpc w zw. z art.; 233 kpc poprzez wydanie postanowienia odrzucającego sprzeciw, „bez wyważenia w sposób bezstronny i wszechstronny twierdzeń przedstawionych przez pozwaną”,

2/ art. 233 kpc poprzez nierozważenie przez Sąd „wszystkich okoliczności sprawy przy ustalaniu przyczyn powodujących odrzucenie sprzeciwu od nakazu zapłaty podczas, gdy prawidłowa ocena całości okoliczności sprawy powinna prowadzić do innego wniosku”.

Skarżąca wniosła o „uchylenie zaskarżonego postanowienia.

Nadto, na podstawie art. 380 kpc, wniosła o rozpoznanie postanowienia w części dotyczącej oddalenia wniosku o przywrócenie terminu do złożenia sprzeciwu od nakazu zapłaty z dnia 11 marca 2013 r.

Domagała się również zasądzenia kosztów postępowania zażaleniewego.

Uzasadnienie zażalenia zasadza się na twierdzeniu, że pozwana nie otrzymała awiz (2x) przesyłki zawierającej nakaz zapłaty, dlatego nie można uznać, iż skutecznie doręczono jej tę przesyłkę (w trybie art. 139 kpc).

Powód nie odniósł się do zażalenia.

Rozpoznając zażalenie Sąd Apelacyjny ustalił i rozważył, co następuje:

1/ Niekwestyjne w sprawie jest, że nakaz zapłaty z 11 marca 2013 r. został wydany do strony pozwanej pod prawidłowy adres, w dniu 13 marca 2013 r. Przesyłka ta została zwrócona Sądowi w dniu 5 kwietnia 2013 r. Na kopercie (k. 23) znajdują się dwie adnotacje doręczyciela: z 15.03.2013 r. oraz z 25.03.2013 r. – następującej treści; „nie zastano adresata awizowano” oraz „awizowano powtórnie”. Trzecią adnotacją jest; „zwrot nie podjęto w terminie”, która jest opatrzona datownikiem pocztowym

z 3.04.13 r. (v.- adnotacje i stemple pocztowe na kopercie – k. 23). W dniu 5.04.2013 r. przesyłka została zwrócona Sądowi Okresowemu w Rzeszowie (v. – prezentata).

16 kwietnia 2013 r. sędzia referent wydał zarządzenie o pozostawieniu korespondencji przeznaczonej dla strony pozwanej „w aktach sprawy ze skutkiem doręczenia na dzień 02.04.13 w trybie art. 139 § 1 i 4 kpc: (v. – k. 24).

2/ Wypadnie przypomnieć, że adnotacja doręczycieli pocztowych (potwierdzone stemplami urzędowymi) mają przymiot daty pewnej (art. 81 § 2 pkt 2 k.c). Zaś przesyłka (k. 23) opatrzona datami pewnymi (informującymi o awizach w dn. 15 marca oraz 25 marca 2013 r.) jest dowodem kiedy czynności te zostały dokonane. Co nie wyklucza jednak dopuszczalności dowodzenia przez pozwaną Spółkę, że czynność awizowana została dokonana wadliwie – bacząc jednak na ograniczenia dowodowe wynikające z art. 246 i 247 kpc.

3/ Skarżący słusznie naprowadza, iż zagadnieniem kluczowym w rozpoznawanym wypadku jest kwestia przywrócenia pozwanej terminu do wniesienia sprzeciwu od nakazu zapłaty wydanego w dniu 11 marca 2013 roku.

Odnosząc się do tego zagadnienia należy podnieść, że prima facie wnioski o przywrócenie terminu pozostają w sprzeczności z twierdzeniami pozwanej, że „w niniejszej sprawie nie ma wątpliwości co do tego, że zawiadomienie o tym, gdzie i kiedy odpis nakazu zapłaty z dnia 11 marca 2013 r. wraz z odpisem pozwu i pouczeniem pozostawiono oraz pouczenie, że pisma te można odebrać w terminie siedmiu dni licząc od dnia umieszczenia zawiadomienia, nie zostało umieszczone w siedzibie, bądź drzwiach siedziby pozwanej lub w oddawczej skrzynce pocztowej” (v. – wniosek k. 44). Brak doręczenia odpisu nakazu czyniłby, wedle twierdzeń skarżącej, nadal otwarty termin do złożenia sprzeciwu. Jednak w dniu 16.04.2013 r. sędzia referent wydał zarządzenie ustalające datę doręczenia zastępczego – w trybie art. 139 § 103 kpc (v. k. 24) jako dzień 2 kwietnia 2013 r. – i od tej daty należy liczyć termin do wniesienia sprzeciwu (art. 502 § 1 kpc).

Uczynione przypomnienie jest koniczne o tyle, iż strona pozwana (mimo, iż reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika) zdaje się w ogóle nie dostrzegać potrzeby wskazania konkretnych dat (początku i końca) terminu, którego domaga się przywrócenia; co wszak ma istotne znaczenie przy ustalaniu przyczyn uchybienia terminowi (art. 168 kpc) oraz badania warunków dopuszczalności samego wniosku o przywrócenie terminu (por. art. 171 kpc w zw. z art. 169 kpc).

4/ Sąd I instancji przyjmuje, iż wniosek pozwanej z dnia 30.04.2013 r. (o przywrócenie terminu) jest złożony w terminie tygodniowym (licząc od dnia 24 kwietnia 2013 r., kiedy pozwana otrzymała postanowienie z dnia 20.04.2013 r. o nadaniu klauzuli wykonalności nakazu zapłaty) oraz jest dopuszczalny (§ 1 art. 169 i § 2 art. 168 kpc).

Zaś sprzeciw od nakazu zapłaty winien być więc złożony w czasie od 2 kwietnia do 16 kwietnia 2013 r.

Poza sporem jest, że w w/w czasie sprzeciwu nie złożono. A jako przyczyny tego stanu rzeczy (jedną ale istotną) skarżąca podaje niedoręczenie jej zawiadomienia pozwanego – ze wskazaniem gdzie i kiedy przesyłkę sądową mogła odebrać wraz

z pouczeniem o skutkach nie odebrania tej przesyłki. Pozwana podważa prawidłowość doręczenia zastępczego per aviso – uznanego przez Sąd I instancji zarządzeniem

z 16.04.2013 r. (por. postanowienie SN z 10.08.2000 r. – IV CKN 1026/00).

5/ Doręczenie przewidziane w art. 139 § 1 kpc opiera się na naruszalnym domniemaniu prawnym, że pismo dotarło do rąk adresata. Doręczenie zastępcze w tym trybie, dotyczy także pierwszego pisma w sprawie (patrz: postanowienie SN z 8.12.2010 r. – III CZP 105/10 czy z 2.07.2009 r. – II UZ 20/09).

Sąd Okręgowy miał podstawy faktyczne – w ocenie Sądu II instancji – do przyjęcia, że przesyłka zawierająca odpis nakazu zapłaty z 11.03.2010 r., wysłana 13 marca 2013 r., została prawidłowo awizowana. 15 marca 2013 r. – na kopercie – listonosz odnotował przyczyny niedoręczenia: „nie zastano adresata”, po czym uczyniona jest adnotacja o złożeniu przesyłki we właściwym oddawczym urzędzie pocztowym z datą stempla 15.03.2013 r. i odręcznym podpisem.

Następnie pod datą 25.03.2013 r. widnieje adnotacja listonosza: „awizowano ponownie” a obok datownik poczty z datą 25.03.2013 r. i odręcznym podpisem. Przesyłka była przetrzymywana w urzędzie przez siedem kolejnych dni, licząc od dnia następnego po dniu pozostawienia zawiadomienia u adresata.

Ponieważ przesyłka nie została podjęta, pocztowa placówka oddawcza opatrzyła ją (na stronie adresowej koperty) adnotacją: „zwrot nie podjęto w terminie” oraz odciskiem datownika z wyraźną datą 03.04.13 (w lewym górnym rogu, nad adnotacją o powtórny awizowaniu). Po czym odesłano przesyłkę Sądowi Okręgowemu w Rzeszowie, do którego wpłynęła w dniu 5.04.2013 r. (data prezentaty). Z ostatnim dniem siedmiodniowego terminu, czyli dniem 2 kwietnia 2013 r., nastąpiło skuteczne doręczenie pisma sądowego w sposób przewidziany w art. 139 § 1 kpc i w § 10 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 12.10.2010 r. w sprawie szczegółowego trybu i sposobu doręczania pism sądowych w postępowaniu cywilnym (Dz. U. z 2010 r. Nr 190, poz. 1227 ze zm.).

Z powyższego wynika też, że nie naruszono trybu doręczania przesyłek sądowych w postępowaniu cywilnym (patrz wyżej: w/w rozporządzenie).

6/ Jak już powiedziano urzędowe adnotacje stwierdzające daty dokonanych czynności na przesyłce sądowej – „uczynione zgodnie z postanowieniem rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 12 maja 2010 r. w sprawie szczególnego trybu i sposobu doręczania pism sądowych w postępowaniu cywilnym (Dz. U. z 2010 r. Nr 190, poz. 1277 ze zm.) oraz wymogami art. 139 kpc korzystają z domniemania prawdziwości, jako data pewna (art. 81 § 1 k.c.). Zgodnie z tym co powiedziano wcześniej adresat może jednak, na podstawie art. 252 kpc, obalić to domniemanie – w tym wypadku przez wykazanie, że doręczenia w rzeczywistości nie dokonano (por. orzeczn. S.N. z 18.09.1963 r. – II CR 308/69 OSN 1970, z. 7-8, poz. 130 czy z 30.04.1998 r. – II CZ 51/98 – OSNCP z 1998, Nr 11, poz. 189).

Do takiego obalenia domniemania nie wystarczy jednak samo oświadczenie pełnomocnika strony, jak to ma miejsce w niniejszej sprawie, że Spółka nie otrzymała przesyłki zawierającej odpis nakazu zapłaty. Wszak w istocie strona pozwana nie podjęła nawet trudu uprawdopodobnienia swojego twierdzenia – w rozumieniu art. 169 § 2 kpc, nie mówiąc o jego udowodnieniu.

Twierdzenie pełnomocnika pozwanej sprowadza się wyłącznie do supozycji: „pozwana nie ze swej winy uchybiła terminowi procesowemu do wniesienia sprzeciwu od w/w nakazu zapłaty, bowiem w siedzibie Spółki od godz. 7.00 – 15.00 w sekretariacie przebywał pan D. P. – członek zarządu Spółki. W dniach doręczenia przesyłki listowej przez Poczta Polską z widniejących na kopercie dat, tj. 15.03.2013 r. (1 awizo) oraz w dniu 25.03.2013 r., nie pozostawiono w siedzibie Spółki żadnej informacji o przesyłce listowej poleconej (awizo)” – (v. wniosek k. 44).

Przypomnijmy, że uprawdopodobnienie nie jest jednoznaczne z udowodnieniem. Składając wniosek z art. 169 § 1 i 2 kpc można zatem powoływać się na środki dowodowe nie przewidziane w kpc, jak np. oświadczenie pisemne świadka. Tymczasem wniosek pozwanej o przywrócenie terminu do złożenia sprzeciwu opiera się wyłącznie na oświadczeniu pełnomocnika Spółki, że pozwana nie otrzymała awizo, co pozostaje w sprzeczności nie tylko z informacjami poczty (v. – cyt. adnotacja na kopercie k.23), ale i stwierdzeniami woźnego sądowego (v. – notatka służbowa k.25); zwłaszcza jeśli się uwzględni okoliczność, że adres pozwanej spółki, na który dokonano doręczeń, był prawidłowy (v. – wypis z KRS – k. 35).

7/ Z powyższych względów Sąd II instancji podziela ustalenia i wnioski pierwszoinstancyjne odnośnie braku podstaw do przywrócenia pozwanej (...) SA w R. terminu do wniesienia sprzeciwu od nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym wydanego przez Sąd Okręgowy w Rzeszowie w dniu 11 marca 2013 r. sygn. akt IV P 5/13.

8/ Z prostego porównania daty doręczenia odpisu nakazu zapłaty (2 kwietnia 2013 r.) oraz daty złożenia sprzeciwu (30 kwietnia 2013 r.) wynika, że termin do wniesienia sprzeciwu (art. 502 § 1 kpc) nie został zachowany.

Sprzeciw wniesiony po terminie podlega odrzuceniu (art. 504 § 1 kpc).

Podniesione w zażaleniu zarzuty naruszenia art. 227 w związku z art. 233 kpc, poprzez brak „rozważenia w sposób bezstronny i wszechstronny twierdzeń przedstawionych przez pozwaną” „podczas, gdy prawidłowa ocena całości okoliczności sprawy powinna prowadzić do innego wniosku,” są tak dalece demagogiczne, że uchylają się spod kontroli instancyjnej.

W tym miejscu trzeba jednak zauważyć, że z problematyką dowodu (art. 227 kpc) wiąże się zagadnienie ciężaru dowodu, unormowane w art. 6 kc i art. 232 kpc, a obejmujące ciężar twierdzenia i dowodzenia przez pozwaną spółkę, w danej sytuacji procesowej, tych wszystkich okoliczności, które (w świetle art. 227 kpc) mogłyby stanowić przedmiot dowodu lub uprawdopodobnienia. Czego jednak w zażaleniu brak, gdyż sprowadza się do ponowienia twierdzeń teleologicznych nakierowanych nie na argumenty procesowe, ale na afirmowanie trudną sytuację finansową Spółki, aż do spektakularnego stwierdzenia: „uchybiecie terminu spowodowane niepodjęciem korespondencji związane było m. in. odejściem pracownika M. P.” (powoda).

Zaś dla skuteczności zarzutu naruszenia art. 233§ 1 kpc skarżąca (...) S.A. nie mogła pozostać na zażaleniowym stwierdzeniu, że dokonane ustalenia doręczenia zastępczego nakazu zapłaty są wadliwe, pozostając li tylko na twierdzenia, że nie doręczono awiza, które w subiektywnym przekonaniu skarżącej odpowiada rzeczywistości, aczkolwiek w uzasadnieniu zażalenia (k. 86) przyznaje ona, iż we wcześniejszych razach doręczano jej awizo; co w żaden sposób nie tłumaczy dlaczego tym razem listonosz miałby awiza nie pozostawić w siedzibie Spółki.

Dla skuteczności tak sformułowanego zarzutu niezbędne byłoby wskazanie – zdaniem Sądu Apelacyjnego – przyczyn, które dyskwalifikują ustalenia Sądu I instancji. Skarżący powinien zwłaszcza wskazać, jakie kryteria zostały naruszone przez Sąd Okręgowy przy analizie wiarygodności dokumentów z przebiegu doręczenia pozwanej odpisu nakazu (por. wyrok SN z 6.07.2005 r. – III CK 3/05 lub z dnia 23.01.2001 r. – IV CKN 970/00).

Podnosząc zarzut naruszenia art. 233 kpc autor zażalenia zdaje się tu błędnie utożsamiać zarzut błędnych ustaleń faktycznych (których Sąd II instancji również nie stwierdza) z naruszeniem reguł swobodnej oceny dowodów.

Z tych wszystkich względów zażalenie strony pozwanej, jako pozbawione podstaw, podlegało oddaleniu (art. 397 § 2 kpc w związku z art. 385 kpc).